

Grażyna Woźny

KSIĄDZ DR JAN ZWIERZ

ZASŁUŻONY DLA ROPCZYC I REGIONU

Z KRAKOWSKIEJ ZIEMI

Urodził się 8 września 1903 r. w Grądach (pow. brzeski). Zmarł 19 maja 1995 r., pochowany na cmentarzu parafialnym w Ropczycach. Syn Józefa i Walerii z domu Mucha. Ojciec pracował w nadzorze Telefonów i Telegrafów w Tarnowie. Jan Zwierz to stryj Adama Zwierza – śpiewaka-solisty.

Do gimnazjum im. Barona Goetza-Okocimskiego w Brzesku uczęszczał przez 5 lat. W latach 1918–1922 kontynuował naukę w tarnowskim liceum, i tutaj też uzyskał świadectwo dojrzałości 30 maja 1922. W tym samym roku wstąpił do Seminarium Duchownego w Tarnowie. 29 czerwca 1926 roku przyjął święcenia kapłańskie z rąk bpa L. Wałęgi. 21 września 1934 uzyskał uprawnienia do nauczania religii w szkołach powszechnych. Studia filozoficzno-teologiczne rozpoczął w Instytucie Teologicznym w Tarnowie (1930–1931), które Rada Wydziału Teologicznego UJ (uchwałą z dnia 16 II 1945) zaliczyła do studiów uniwersyteckich oraz na Wydziale Teologicznym UJ. Tytuł magistra teologii uzyskał 25 września 1950 r. na podstawie pracy *Królestwo Boże w przypowieściach o godach królewskich i uczcie wielkiej*. Tytuł doktora teologii uzyskał na Wydziale Teologii UJ (1955 r.), na podstawie dysertacji *Ewangelia św. Marka – tłumaczenie i komentarz*. Jego opiekunem naukowym był ks. dr Władysław Smreka. W latach 1926–1929 pracował w Radomyślu Wielkim. Do Ropczyc przybył 24 września 1929 roku. Uczył religii w szkołach podstawowych, w Miejskim Staroklasycznym Gimnazjum Koedukacyjnym i Miejskim Seminarium Nauczycielskim w Ropczycach. W posłudze kapłańskiej i działalności społecznikowskiej kładł duży nacisk na rozwój duchowy i fizyczny młodzieży. Poszerzając nauczanie

ks. dr Jan Zwierz;
fot. ze zbiorów Parafii św. Jakuba
Większego Apostoła w Brzesku

religijne wśród dzieci i młodzieży założył i prowadził na terenie szkół powszechnych „Krucjatę Eucharystyczną”. W ramach zajęć pozalekcyjnych, co było zupełnym novum, zorganizował i prowadził „Sodalicję Mariańską” (pierwsze zebranie 8 XII 1929), której zasadniczy cel to: uszlachetnić charaktery młodzieży, uczynić odpornymi na „wszystkie burze życiowe” i być gotowymi służyć Bogu i Ojczyźnie. Członkowie Sodalicji mieli do dyspozycji bibliotekę, gdzie prenumerowano liczne czasopisma, poświęcone sprawom religijnym i bieżącym problemom kościoła („Posłaniec Matki Bożej Saletyńskiej”, „Posłaniec Najświętszego Serca Jezusowego” oraz organ SM „Pod Znakiem Marji” wyd. w Zakopanem w latach 1920–1939). Opiekę nad zbiorami powierzył Marianowi Świerkowi. Jego postawę pedagogiczną wobec uczniów charakteryzowała akceptacja, autentyczność, empatyczny rozum, czyli zdolność wczuwania się w świat wewnętrzny ucznia. Ta postawa skutkowałą aktywnością myślenia i działania podopiecznych.

INICJATOR I BUDOWNICZY ROPCZYCKICH SZKÓŁ

W 1940 r. uzyskał od niemieckich władz zgodę na utworzenie szkoły ogrodniczej (otwarta 1 XII 1940 r). Placówka ta była azylem dla nauczycieli i młodzieży zagrożonej wywózką na roboty do Rzeszy. W 1943 r. zorganizował szwalnię dla dziewcząt. Przyczynił się do otwarcia 1 IX 1943r. szkoły mechanicznej w Ropczycach. W czasie II wojny światowej był organizatorem tajnego nauczania. Wielokrotnie w jego mieszkaniu odbywały się zajęcia z języka polskiego, literatury, historii, geografii. Nieustannie podnosił problem wyrównywania szans w nauczaniu między młodzieżą ze wsi i miasteczek. Osobiście wyjeżdżał do okolicznych miejscowości, gdzie spotykał się z rodzicami, których zachęcał do kształcenia swoich dzieci.

W 1944 r. został powołany na dyrektora Gimnazjum Mechanicznego, a od 21 VII 1945 r. również na dyrektora Gimnazjum Ogrodniczego i Liceum Ogólnokształcącego w Ropczycach. W latach 1946–1947 zaadaptował budynki gospodarcze majątku ziemskiego w Witkowicach pod warsztaty szkolne Gimnazjum i Liceum Mechanicznego. Od podstaw tworzył Zespół Szkół Rolniczych w Ropczycach. W 1949 r został odwołany z funkcji dyrektora Gimnazjum Mechanicznego i Ogrodniczego decyzją kuratora Okręgu Szkolnego w Rzeszowie.

DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNIKOWSKA

Od momentu przybycia do Ropczyc rozwijał działalność społecznikowską pełniąc wiele funkcji. Od 1930 r. członek Zarządu Koła Przyjaciół Harcerstwa przy Gimnazjum Koedukacyjnym w Ropczycach, od 1937r. w Zarządzie Komitetu Podniesienia Miasta Ropczyc przemianowanego na Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej, którego był wiceprzewodniczącym (od 1961), a następnie przewodniczącym. Zorganizował i był przewodniczącym Oddziału PCK w Ropczycach (1931). W latach 1939–41 mąż zaufania komitetu

Oświeceni Publicznego Podziemnego Okręgu Szkolnego Krakowskiego na terenie Ropczyc. Po wojnie: członek Rejonowej Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej (od 1945), Związku Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” (od 1947), Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarządu Oddziału w Ropczycach (od 1956), Ligi Obrony Kraju (od 1963), Oddziału PTTK w Ropczycach (od 1975), Towarzystwa Łączności z Zagranicą „Polonia” (od 1986 r.). Zasiadał w radach nadzorczych: Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej, Banku Spółdzielczego, Związku Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, Zarządu Rzeszowskiego Towarzystwa Kultury w Rzeszowie, Komisji Ochrony Środowiska przy Radzie Państwa w Warszawie (1985).

W latach pięćdziesiątych, po odzyskaniu przez Ropczycę statusu miasta powiatowego, działał na rzecz uprzemysłowienia i rozwoju infrastruktury oraz gospodarki. Wykorzystał wszelkie możliwości, aby doprowadzić do rozkwitu ropczyckiego regionu. Efektem tych heroicznych działań było powstanie Zakładów Magnezytowych, Cukrowni „Ropczyce”, Wytwórni Konstrukcji Stalowych „Mostostal”, Wytwórni Pasz Treściwych „Bacutil”, Spółdzielni Rzemieślniczo-Krawieckiej, oddziału Narodowego Banku Polskiego, Banku Spółdzielczego. Zabiegał i czuwał przy budowie dworców PKP i PKS.

WKLAD W ROZWÓJ KULTURY ZIEMI ROPCZYCKIEJ

W latach 70-tych inicjował rozwój kulturalny regionu. W wieku 73 lat ks. dr Jan Zwierz został zastępcą przewodniczącego reaktywowanego Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej. Rok później (1977), z Jego inicjatywy po raz pierwszy odbyły się uroczyste obchody Dni Ziemi Ropczyckiej. Do dzisiaj są one najpopularniejszą, cykliczną imprezą kulturalną o zasięgu regionalnym. Skutecznie zabiegał o budowę pomnika króla Kazimierza Wielkiego¹. Zlecił przygotowanie monografii Ropczyc², która pod red. W. Bonusiaka i F. Kiryka ukazała się w 1991 r. Jest to do dzisiaj najpełniejsze naukowe opracowanie dziejów Ropczyc.

W 1991r. z grupą członków TPZR rozpoczął wydawanie miesięcznika „Ziemia Ropczycka”. Periodyk ten jest najpopularniejszym miesięcznikiem lokalnym³, kroniką życia małej ojczyzny – ziemi ropczyckiej⁴. Mimo podeszłego wieku nigdy nie przestawał myśleć o małej ojczyźnie. Do

¹ Uroczyste odsłonięcie pomnika nastąpiło 19 września 1982 roku.

² *Ropczyce. Zarys dziejów*, red. W. Bonusiak, F. Kiryk, Rzeszów 1991.

³ G. W o ź n y, *Prasa ziemi ropczyckiej 1989–1999. Próba monografii mikroregionu wydawniczego*, Poznań 2009, s. 87.

⁴ Ziemia ropczycka to spójny obszar dwóch miast (Ropczyce, Sędziszów Małopolski) i 5 gmin położonych w granicach powiatu ropczycko-sędziszowskiego, którego centrum stanowią Ropczyce – siedziba władz powiatowych.

końca swoich dni bezskutecznie zabiegał o koronację figury Matki Bożej Ropczyckiej, budowę szpitala w Ropczycach i obwodnicy dla miasta.

W lokalnej historii zapisał się jako znakomity kapłan i wychowawca młodzieży, budowniczy szkół i Ropczyc, które „zastał drewniane, a zostawił murowane”. Charyzmatyczna osobowość i heroiczne działania były asumptem do napisania wielu opracowań popularnonaukowych⁵, publikacji prasowych i wywiadów telewizyjnych⁶. Jego osoba i dokonania znalazły odbicie również w literaturze i sztuce lokalnych twórców kultury.

NAGRODY I ODZNACZENIA

Odznaczony: Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę Nauczycielską (1938), Złotym Krzyżem Zasługi (1947), Złotą Odznaką Honorowego Członka Związku Zawodowego Emerytów, Rencistów i Inwalidów (1969), Odznaką Zasłużony dla Województwa Rzeszowskiego (1974), Odznaką Zasłużony Działacz Frontu Jedności Narodu (1976), Srebrnym Medalem Jubileuszowym Zarządu Towarzystwa Ogrodniczego (1980), Odznaką Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego (1982), Odznaką Zasłużony Działacz Kultury (1982), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1982), Medalem 40-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (1984), Odznaką Zasłużony dla Spółdzielczości „Samopomoc Chłopska” (1986), Medalem im. Henryka Jordana (1986), Złotą Odznaką Zasłużony dla Spółdzielczości Ogrodniczo-Pszczelarskiej (1987), Medalem Franciszka Kotuli (1987), Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1994), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1994), Pucharem z okazji 90-tej rocznicy urodzin w dowód uznania za zasługi dla Ziemi Ropczyckiej (1993).

PAMIĘĆ O WIELKIM ROPCZYCHANINIE

2 grudnia 2002 roku Rada Miejska w Ropczycach podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia w Ropczycach 2003 roku – „Rokiem ks. doktora Jana Zwierza”. Okazją do przypomnienia tej zasłużonej postaci nie tylko dla tego miasta, była przypadająca w 2003 roku 100. rocznica urodzin duszpasterza, organizatora i budowniczego ropczyckich szkół, zakładów

⁵ Działalność ks. Zwierza była opisana w: *Barwy życia społeczności lokalnej*, red. W. Tabasz, Ropczyce 2004; J. B o ś, *Ks. dr Jan Zwierz. Rys monograficzny*, Ropczyce 2003; K. C z u b a, *Organizacja i funkcjonowanie stowarzyszeń RP na przykładzie Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej w latach 1991–2001*, praca magisterska, Uniwersytet Rzeszowski, 2002; J. Z a j ą c, *Ks. dr Jan Zwierz [w:] Ta ziemia była ich domem*, „Biblioteka Ropczycka”, z. 5, Ropczyce 2006, s. 61–66.

⁶ W. T a b a s z, *Ks. Jan byłby dumny*, „Ziemia Ropczycka”, 2009, nr 6, s. 32–33; G. W o ź n y, *Pamięci ks. Jana Zwierza*, „Ziemia Ropczycka”, 2003, nr 3, s. 6; G. W o ź n y, *Wpisany w dzieje miasta i regionu – konkurs*, „Ziemia Ropczycka”, 2003, nr 3, s. 14; S. B i e s z c z a d, *W setną rocznicę urodzin*, „Ziemia Ropczycka”, 2009, nr 12, s. 8; J. B o ś, *Jubileuszowy rok księdza doktora Jana Zwierza*, „Ziemia Ropczycka”, 2003, nr 1–2, s. 1.7.

przemysłowych i instytucji użyteczności publicznej, wychowawcy kilku pokoleń ropczyczan. Jego wpływ na kształtowanie się lokalnej, ropczyckiej tożsamości jest wprost trudny do przecenienia. Dzięki Jego działalności znakomicie rozwinęło się, w drugiej połowie XX wieku, życie gospodarcze i kulturalne. Swoim zaangażowaniem i działaniem w licznych organizacjach społecznych wywarł głęboki wpływ na oświatę i kulturę Ziemi Ropczyckiej, a także na świadomość bogatej przeszłości królewskiego miasta w przeszłości zwanego „bona Ropczyce”.

Jego kapłańska postęga i społecznikowska postawa przepiętna patriotyzmem i troską o rozwój duchowy, moralny i fizyczny dzieci, młodzieży i dorosłych, pozostają wciąż żywe w pamięci naszego pokolenia. Dowodzą tego liczne inicjatywy lokalnej inteligencji. W uznaniu zasług nazwano pośmiertnie Jego nazwiskiem jedną z ważnych ulic w centrum Ropczyc. Od 6 czerwca 1998 roku imię ks. dra Jana Zwierza nosi Zespół Szkół w Ropczycach, których był organizatorem, budowniczym i dyrektorem. W 2000 roku w ogłoszonym przez dziennik „Nowiny” rankingu na „Człowieka końca XX wieku” zajął wysokie 5 miejsce (20 365 głosów) pozostawiając za sobą nazwiska wielkich osobowości jak: bp Sebastian Pelczar, Eugeniusz Kwiatkowski, ppłk. Leopold Lis-Kula, Tadeusz Kantor.

W obchody „Roku ks. dra Jana Zwierza” włączyły się instytucje publiczne, szkoły, przedszkola, placówki kulturalne, towarzystwa na czele z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Ropczyckiej oraz lokalne media, które relacjonowały i obszernie informowały o tych wydarzeniach. Duże zaangażowanie w tym zakresie wykazała Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Ropczycach (obecnie powiatowa). W ramach obchodów „Roku ks. dra Jana Zwierza” bibliotekarze tej placówki przygotowali cykl imprez, których celem było przekazanie i utrwalenie wiedzy o życiu księdza Jana, a także ukazanie niezwykłego wpływu, jaki wywarł swoją wszechstronną działalnością na kształt życia gospodarczego, społecznego oraz kulturalnego Ropczyc i powiatu ropczycko-sędziszowskiego. Realizując postawione cele w bibliotece miały miejsce wykłady, odczyty, spotkania dyskusyjne, spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, wystawy, konkursy. Na szczególną uwagę zasługują, te wydarzenia kulturalne, które w sposób szczególnie odcisnęły ślad w pamięci uczestników.

20 lutego w lokalu biblioteki przy ul. Grunwaldzkiej 19 odbyła się otwarta lekcja historii, którą prowadził Józef Słodyczka – autor licznych publikacji z zakresu lokalnej historii i społecznikowskiej działalności księdza Zwierza⁷. Prelegent, ze swoistym polotem, zainteresował słuchaczy osobą księdza, przytaczając ciekawostki z obszaru działalności społecznikowskiej, które okraszono dygresjami natury filozoficznej. Prelegent ukazał kulisy wielu

⁷ W roczniku VI z 2004 r. „Małopolska” drukowała wystąpienie J. Słodyczki na sesji Rady Miejskiej 24 marca 2003 r. poświęcone pamięci ks. dra J. Zwierza. (red.)

trudnych inicjatyw podejmowanych z lokalną inteligencją, które zmierzały do skrócenia okresu stagnacji w Ropczycach, będącej konsekwencją utraty statusu miasta powiatowego na rzecz Dębicy w 1937 r. Patetyczny ton miały wystąpienia zaproszonych gości i mieszkańców, którzy osobiście, niemal, na co dzień utrzymywali kontakty z księdzem Zwierzem. Tak po wielu latach ks. Zwierza wspominała wówczas Janina Kusiak, była uczennica z Witkowic (miasto Ropczyce):

Pod koniec roku szkolnego w czwartej klasie, przybył do nas z diecezji (tarnowskiej) nowy młody katecheta ks. Jan Zwierz. Mimo młodego wieku, odznaczał się swoją majestatyczną powagą, wielkim rozumem i autorytetem. Obecny ks. doktor teologii, inicjator i budowniczy Technikum Ogrodniczego, późniejszy dyrektor teże szkoły, wielce zasłużony dla Ropczyc działacz społeczny, któremu, cokolwiek powstało w Ropczycach, należy zawdzięczać. Dużo mogłabym o tej postaci opowiadać, ale uważam, że o Jego twórczej pracy będzie wiele wspomnień w kronikach historii Ropczyc. Ja zaś wspomnę coś jeszcze z czasów jego nauczania. Pamiętam, jak uczył nas religii przechadzając się zwykle po klasie. Głos miał donośny, wykladał dobitnie i zrozumiale, daty dla upamiętnienia zapisywał na tablicy. Tak, że nie sposób było nie uważać lub nie rozumieć lekcji. Gdy w siódmej klasie wykladał nam historię kościoła, to np. o soborze trydenckim pamiętam wszystko z datą do dziś, jakby to było wczoraj, a to już tyle lat. Oprócz głębokich zasad religijnych, wykladał nam różne zasady moralno-obyczajowe. Nieraz wykladał pół lekcji i nas nie pytał, lecz znów mówił o sprawach społecznych, które nurtowały Go już wówczas. Gnębiła Go martwota naszego miasteczka. Ani kroku naprzód, nic nie budowano i nic nie zmieniało się na lepsze. Nie raz zdenerwowany „wynętrzniał” się przed nami, dziećmi szkolnymi. Lubił czystość i schludność, gromił za kurz na oknie czy niestartą tablicę. Przedstawiał nam jak powinno wyglądać nasze życie w przyszłości w roli przyszłych żon i matek. Upominał, aby matki wszystkie swoje dzieci dzieliły równo swoją matczyną miłością, tak córki, jaki i synów. Przyznam się szczerze, że niektóre z Jego cennych wskazówek przestrzegam do dziś.

Na zakończenie spotkania, dyrektor biblioteki Stanisława Kochańska, zaprosiła słuchaczy do udziału w konkursie literackim „Wpisany w dzieje miasta i regionu”, którego regulamin ogłoszono na łamach prasy lokalnej. Zaprosiła również do zwiedzania retrospektywnej wystawy, na której prezentowano liczne pamiątki i archiwalia wypożyczone z Izby Pamięci ks. dra Jana Zwierza, z Zespołu Szkół Rolniczych im. Wincentego Witosa w Ropczycach, z parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Ropczycach oraz wypożyczone od Adama Zwierza – artysty, solisty i śpiewaka spokrewnionego z ks. Janem Zwierzem. Wystawa miała charakter otwarty i zwiedzana była przez czytelników do końca 2003 roku.

Ciągły charakter miały także lekcje biblioteczne pod hasłem: „Zasłużony dla ziemi ropczyckiej ks. dr Jan Zwierz”, które prowadziła Grażyna Woźny

– bibliotekoznawca. Podczas kilku spotkań młodzież ropczyckich szkół podstawowych i średnich zapoznała się ze źródłami informacji z zakresu życia ks. Jana Zwierza i działalności na rzecz młodzieży, którą ks. Zwierz zainicjował po przybyciu do Ropczyc w 1929 r. Na podstawie zgromadzonych materiałów źródłowych młodzież dowiedziała się o tym, że w postudze kapłańskiej i działalności społecznikowskiej kładł duży nacisk na rozwój duchowy i fizyczny młodzieży. Poszerzając nauczanie religijne wśród dzieci i młodzieży założył i prowadził na ternie szkół powszechnych „Krucjatę Eucharystyczną”. W ramach zajęć w grudniu 1929 r. zorganizował i prowadził „Sodalicję Marianańską”, której zasadniczym celem było kształtowanie szlachetnych charakterów młodzieży, odpornych na „wszystkie burze życiowe”, gotowych służyć Bogu i Ojczyźnie. Z uznaniem o działalności tego stowarzyszenia pisał w protokole krakowski kurator, który przeprowadzał wizytację w ropczyckim prywatnym Koedukacyjnym Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki w dniach 9 i 10 grudnia 1938 roku.

Warto podkreślić, że ks. Zwierz troszczył się szczególnie o rozwój intelektualny młodzieży. W tym celu utworzył dla członków Sodalicii biblioteczkę z książkami i czasopismami, poświęconą sprawom religijnym i bieżącym problemom kościoła. Pedagogiczną postawę księdza Jana Zwierza wobec uczniów charakteryzowała akceptacja, autentyczność, empatyczny rozum, czyli zdolność wczuwania się w świat wewnętrzny ucznia. Taka postawa skutkowałą aktywnością myślenia i działania podopiecznych. Właśnie taki obraz ks. Jana Zwierza – nauczyciela i wychowawcy wielu pokoleń – zachował się we wspomnieniach, utworach literackich i materiałach gromadzonych w zbiorach regionalnych, zwanych „Ropczycana”.

„Pokochać swoje miejsce na ziemi” to myśl przewodnia kilku prelekcji i dyskusji, które odbyły się w lutym, marcu, maju i wrześniu 2003 r. Spotkania z Janem Bosiem, dr Władysławem Tabaszem, prezesem TPZR oraz wychowankami ks. doktora kierowane były do uczniów szkół podstawowych powiatu oraz Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach. Również niezwykle ważnym wydarzeniem dla lokalnej społeczności było ukazanie się drukiem, jedynej jak dotychczas, książki monograficznej pt. *Ks. dr Jan Zwierz* pióra Jana Zygmunta Bosia, wieloletniego członka TPZR i współpracownika ks. Zwierza. Autor charakteryzując bohatera swojej pracy ukazał heroiczne czyny, które realizował ks. Zwierz, nawet z narażeniem własnego życia. Jak chociażby ukrywanie młodzieży przed wywiezieniem na roboty do Rzeszy, uwolnienie Żyda z obozu w Pustkowie, tajne nauczanie, które odbywało się w Jego własnym mieszkaniu. Ogrom zasług ks. Zwierza dla Ropczyc, zawarł autor w lapidarnym stwierdzeniu, nazywając księdza pierwszym budowniczym po Kazimierzu Wielkim (król nadał Ropczycom prawa miejskie w 1362 r.).

Ukazanie się książki w 2003 roku było ważnym asumptem do przygotowania szeregu spotkań z jej autorem Janem Bosiem, współpracownikiem i

świadkiem minionego czasu. Oficjalna prezentacja książki Ks. dr Jan Zwierz miała miejsce 8 września 2003 r. w czytelni MGBP w Ropczycach. Na spotkanie przybyła młodzież Zespołu Szkół Agrotechnicznych, która zaprezentowała wzruszający montaż słowno-muzyczny, władze samorządowe, zaproszeni goście. Spotkanie autorskie zakończyła żywa dyskusja i liczne pytania do autora monografii.

Dużym zainteresowaniem i popularnością w lokalnej społeczności cieszył się finał konkursu literackiego „Wpisany w dzieje miasta i regionu”, który nastąpił 21 listopada. Na uroczystość przybyli: Stanisław Fąfara – burmistrz Ropczyc, Wiesław Maziarz – zastępca burmistrza, Dorota Strzyż – sekretarz Urzędu Miejskiego, Władysław Tabasz – wiceprzewodniczący Rady Powiatu, Ryszard Kapała – zastępca dyrektora Departamentu Edukacji i Kultury Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie, Mariusz Pilch – dyrektor Zespołu im. dr Jana Zwierza, Bożena Rygiel – dyrektor Zespołu Szkół nr 1 w Ropczycach, Jan Boś – autor monografii ks. Zwierza, nauczyciele Zespołu Szkół Agro-Technicznych, autorzy prac konkursowych, przyjaciele biblioteki i lokalne media. Prace literackie nadesłało na konkurs kilkadziesiąt osób z Ropczyc i okolicy: Sędziszowa Młp., Kamionki, Broniszowa, Brzezin, Ocieki. Nagrodzono 33 prace. Szczególne wyróżnienia jury przyznało następującym autorom: Halinie Komórek, Sławomirze Marciniec, Władysławowi Klaczy, Waldemarowi Wilkowi, Natalii Cwanek, Marcelinie Jodłowskiej, Alicji Marek, Mikołajowi Rembiszowi, Agnieszce Ziętek, Karolowi Zagórskiemu, Jolancie Dąbrowskiej, Joannie Jagodzie, Julii Śniegowskiej-Nikiel, Katarzynie Kornek, Klaudii Biziuk, Anicie Chmurze, Katarzynie Czajkowskiej, Aleksandrze Rygiel, Pawłowi Banasiowi, Mateuszowi Chmurze, Łukaszowi Jędryskowi.

Osoby, które uczestniczyły w konkursie otrzymały pamiątkowe dyplomy oraz nagrody ufundowane przez samorząd lokalny i zakłady przemysłowe, które swoje powstanie zawdzięczają także ks. Zwierzowi, a były to: Zakłady Magnezytowe Ropczyce SA i Cukrownia „Ropczyce” SA.

Rok ks. dra Jana Zwierza przyniósł również kilka inicjatyw, które nie doczekały się jak dotychczas realizacji. Do takich należy społeczna inicjatywa budowy pomnika-popiersia ks. Jana Zwierza, a także ustanowienia prestiżowej nagrody im. ks. dra Jana Zwierza za wybitną działalność na niwie oświaty i kultury. Apelowano o to na łamach „Ziemi Ropczyckiej” Jan Boś.

Pamięć o ks. Janie Zwierzcu mimo upływu lat i zacierania się Jego obrazu, w pamięci starszego pokolenia jest kultywowana w środowisku i poza nim. Służą temu prace naukowe (prace licencjackie i magisterskie), popularnonaukowe i liczne artykuły prasowe, wystawy i spotkania organizowane w szkołach i bibliotekach. Na trwałe w pejzaż kulturalny życia ropczyckiej społeczności wpisane są wystawy rocznicowe oraz spotkania dyskusyjne poświęcone działalności księdza na rzecz rozwoju Ropczyc. W siódmą rocznicę Jego śmierci odbyła się otwarta lekcja historii, którą prowadzili Mieczysława Sokołowska (dyrektor ZS Agrotechnicznych w latach 1991–2000)

i Jan Boś. W słownym przekazie skierowanym do uczestników spotkania zgodnie stwierdzili, że wizerunek dzisiejszy Ropczyc to w dużej mierze Jego zasługa. Nakreślili troskę i wieloletnie zabiegi ks. Zwierza o koronację ropczyckiej Madonny, budowę szpitala w Ropczycach i obwodnicy dla tego miasta. Na zakończenie spotkania Mieczysława Sokołowska skierowała do ropczyckiej młodzieży słowa ks. Jana Zwierza, które pozostawił, jako testament dla przyszłych pokoleń ropczyczan:

Kochajcie swoje miasto, uczcie się jego historii. Nie mówcie źle o ropczyckim grodzie, mieście waszego urodzenia, edukacji, pracy i zamieszkania, [...] Wygląd naszego miasta świadczy o poziomie naszej kultury.

SUMMARY

Grażyna Woźny

REVEREND JAN ZWIERZ

MERITORIOUS FOR THE TOWN OF ROBCZYCE AND THE REGION

Apart from his priest activity, since the 1930's reverend Jan Zwierz (1903–1955) played a prominent role in the development of the local education system as well as in the economic life. The local historians claim that he made Robczyce stone after it was wooden. Thanks to his activity, in the second half of the 20th century, economic life developed to a great extent. It was also his merit that the Robczyce Sugar Factory along with Steel Structures Factory, Feed Manufacturer and several schools came into existence.

Both his pastoral work and social attitude, which were full of patriotism and concern about children's, teenagers' and adults' spiritual, moral and physical development, stay immortal in the memory of the social environment. It is proven by numerous initiatives undertaken by the local intelligentsia. In recognition of his merits a street in the center of Robczyce as well as, since 1998, the complex of schools in the town have been named after him as he was the organizer, builder and headmaster.